

**POLIKISTIK TUXUMDON SINDROMIDA ULTRATOVUSH
DIAGNOSTIKASI IMKONIYATLARI**

Xodjibekova Yulduz Maratovna

t.f.d. TDSI tibbiy radiologiya va onkologiya kafedra professori

Naziraxon Axmedova Musurmonqul qizi

Toshkent tibbiyot akademiyasi tibbiy radiologiya fakulteti magistri

Annotatsiya: Ushbu maqolada polikistik tuxumdon sindromining ta'rifi va xususiyatlari, tuxumdonlarning polikistik sindromini tashxislashda ultratovush tekshiruvining ahamiyati, davolash monitoringida ultratovushdan foydalanish istiqbollari, polikistik tuxumdon sindromini tashxislash va monitoring qilishda ultratovush imkoniyatlari haqida to'liq bayon qilingan.

Kalit so'zlar: polikistik tuxumdon sindromi, ultratovush, davolash monitoringi, gormonal nomutanosiblik.

Kirish:

Polikistik tuxumdon sindromi - reproduktiv yoshdagi ayollarda tuxumdonlarning disfunktsiyasi va gormonal nomutanosiblik bilan tavsiflangan endokrin kasallik. Ushbu holatni tashxislashning asosiy usullaridan biri tuxumdonlar hajmini aniqlash, follikullar mavjudligi va to'qimalarning tuzilishini baholashda muhim rol o'ynaydigan ultratovush hisoblanadi.

Maqsad:

Polikistik tuxumdon sindromi tuxumdonlarda ko'p sonli follikullarni o'z ichiga olgan, ammo ovulyatsiya buzilishi mumkin bo'lgan sindromdir. Bu holat ayollarda turli reproduktiv muammolarga olib kelishi mumkin bo'lgan gormonal o'zgarishlar bilan birga keladi. Ultratovush polikistik tuxumdon sindromini tashxislashning asosiy usuli bo'lib, uning xavfsizligi, foydalanish imkoniyati va yuqori ma'lumot tarkibiga ega. Shifokor tuxumdonlarning hajmini baholashi, ko'plab follikullar mavjudligini aniqlashi va to'qimalarning tuzilishini baholashi mumkin.

Polikistik tuxumdon sindromi ultratovush diagnostikasining xususiyatlari:

- Tuxumdonlar hajmini baholash: Tuxumdonlar hajmining oshishi polikistik kasallikning dastlabki belgilaridan biri bo'lishi mumkin. Ultratovush sizga o'lchamlarni aniq o'lchash va ularning o'zgarishlarini kuzatish imkonini beradi.

- Ko'p follikullarni aniqlash: Polikistik kasallikning xarakterli belgilaridan biri tuxumdonlarda ko'p sonli mayda follikullarning bo'lishidir. Ultratovush tekshiruvi ushbu belgini ko'rishga va tashxisni tasdiqlashga yordam beradi.

- To'qimalarning tuzilishini baholash: Ultratovush, shuningdek, tuxumdon to'qimalarining tuzilishi haqida ma'lumot beradi, bu davolashni rejalashtirish uchun muhim bo'lishi mumkin.

Polikistik kasallikni davolash usullarini ishlab chiqish bilan ultratovush terapiya samaradorligini kuzatishning ajralmas qismiga aylanishi mumkin. Tibbiy yoki jarrohlik muolajalarni qo'llashdan keyin tuxumdonlar hajmi, follikullar soni va to'qimalar tuzilishidagi o'zgarishlarni kuzatish imkonini beradi.

Materiallar va usullar:

Tuxumdon polikistoz kasalligi - bu qonda insulin, insulin qarshiligi va androgenning ortishi kabi klinik sabablar va simptomlar bilan ovulyatsiyaning surunkali yetishmasligi, hayz davrining buzilishidir. Girsutizm va bepushtlik jiddiy asorat bo'lib, jumladan endometriy saratoni, yurak-qon tomir kasalliklari va qandli diabet xavfi ortishi oqibatlaridan kelib chiqqan bo'lishi mumkin. Yuqoridagilarni hisobga olgan holda, ovulyatsiya bo'lmagan ayollarda birinchi davolashda yoshiga, tug'ilish holatiga va klinik belgilariga qarab davolash kerak.

Natijalar:

Bugungi kunda ushbu sindromni surunkali anovulyatsiya sifatida ko'rib chiqish keng tarqalgan, klinik sabablar va alomatlar, jumladan qonda insulin miqdorining ortishi, insulin qarshiligi va androgenning ortishi kabi omillar mavjud. Chunki anovulyatsiya giperandrogeniya bilan bog'liq bo'lsa, insulin va insulin qarshiligining oshishi buzilish sifatida aniqlanishi mumkin, ayniqsa semiz ayollarda. Amenoreya, girsutizm va bepushtlik kabi keng tarqalgan asoratlardan tashqari, bu ayollarda estrogen tufayli bachadon va ehtimol ta'sirlanmagan ko'krak saratoni xavfi ortishi kabi jiddiy asoratlar mavjud.

Xulosa:

Ultratovush polikistik tuxumdon sindromini tashxislash va monitoring qilishda muhim vosita bo'lib qolmoqda. Uning yordamida klinisyenlar individual davolash rejalarini ishlab chiqish va natijalarni kuzatish uchun zarur bo'lgan aniq va vizual ma'lumotlarni taqdim etishlari mumkin. Xulosa sifatida shuni ta'kidlash mumkinki, zamonaviy ultratovush texnologiyalari polikistik tuxumdon sindromini tashxislash va davolashda asosiy o'rin tutadi va bu o'z navbatida davolash natijalari va bemorlarning hayot sifatini yaxshilashga yordam beradi.

ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. Bodrova V.I., Goldberg X.G. Ayollarning salomatligi: reproduktiv jihatlar // VSIOM. Iqtisodiy va ijtimoiy o'zgarishlar: jamoatchilik fikrini monitoring qilish. - M., 2017.
2. Veropotvelyan P.N., Guzhevskaya I.V., Veropotvelyan N.P. Homiladorlik kechiktirilgan, bepushtlik bilan og'rigan bemorlarda endometrioz // Ayollar salomatligi. - 2012.
3. Jabina U.V. Oziq-ovqat tanqisligi bo'lgan mintaqadagi ayollarda bepushtlik // Zamonaviy tabiatshunoslik yutuqlari. - 2014.
4. G.D. Matrizaeva polikistik tuxumdon sindromi ilmiy va amaliy tibbiyotning muammolari // Doktor axborotnomasi, 2018.